

Bilag 2**Høringssvarnotat supplerende høring**

I det følgende behandles høringssvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under den supplerende høring i perioden 19. august 2016 til 9. september 2016. Det bemærkes, at høringssvarene er gengivet i deres helhed og besvaret i relevant omfang.

Følgende har bemærkninger til lovforslaget:

1) Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug bakker op om forslaget.

2) Institut for Menneskerettigheder

Institut for Menneskerettigheder har ved e-mail af 19. august modtaget supplerende høring vedrørende forslag til Inatsisartutlov om støtte til børn fra Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen.

Instituttet afgav den 29. juni 2016 høringssvar til det oprindelige lovforslag. Departementet har som led i den supplerende høring fremlagt et høringssvarnotat, hvori departementet har behandlet de modtagne høringssvar, herunder instituttets.

Med henvisning til dette høringssvarnotat har instituttet følgende bemærkninger og anbefalinger:

Udformningen af lovforslaget er generelt forbedret i den reviderede udgave. Instituttet finder det særdeles positivt, at departementet har indarbejdet en række af instituttets anbefalinger.

I forhold til barnets ret til kontakt med forældre bemærker instituttet, at der er tale om en særdeles central rettighed for barnet, der, foruden at være beskyttet i Børnekonventionen, tillige er beskyttet af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8. Instituttet anser det for vigtigt, at denne rettighed fremgår udtrykkeligt af loven, der efter vedtagelse vil have karakter af en hovedlov på børnerettighedsområdet.

Instituttet fastholder sin anbefaling om, at det bør fremgå udtrykkeligt af loven, at barnet har ret til kontakt med sine forældre.

Svar: Barnets ret til kontakt med forældre vil blive forsøgt tilgodeset i forbindelse med udarbejdelsen af Børnekonventionen som Inatsisartutlov.

Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg har ifølge forslaget til opgave at afgive udtalelser i sager om hjemgivelse af et barn fra en døgninstitution. Udvalgets opgave er af stor betydning

for barnet. Institutttet finder, at der er risiko for, at barnets retsposition svækkes, hvis der ikke fastsættes tidsrammer for udvalgets sagsbehandling.

Institutttet bemærker, at der ved fastsættelsen af tidsrammerne kan tages fornødent hensyn til de forhold, som departementet fremhæver i høringssvarnotatet (navnlig, at der er tale om et ad hoc udvalg og at sagsoplysningen kan være tidskrævende). En forudsætning for inddragelsen af disse hensyn er, at det sker under iagttagelse af Grønlands konventionsmæssige forpligtigelser på børnerettighedsområdet.

Institutttet fastholder sin anbefaling om, at tidsrammerne for Det Centrale Børnesagkyndige Udvalgs sagsbehandling fastsættes direkte i loven.

Svar: Taget til efterretning som en ny § 53, stk. 3.

Institutttet har noteret sig departementets bemærkninger om, at Det Sociale Ankenævn risikerer at blive u hensigtsmæssigt belastet ved en udvidelse af underretnings- og prøvelsesadgangen. Institutttet er bekendt med problemet og har tidligere anbefalet, at der tages skridt til at nedbringe sagsbehandlingstiderne i forvaltningen.¹ Institutttet er desuden bekendt med, at særligt den manglende tolkekapacitet for Det Sociale Ankenævn kan forårsage lange sagsbehandlingstider.²

Institutttet har ligeledes noteret sig, at departementet ikke ønsker at åbne op for en sammenblanding af borgernes serviceklage med den juridiske klage.

Institutttet anser det imidlertid for vigtigt, at i hvert fald de personer, der måtte sidde inde med vigtig viden om kommunalbestyrelsens sagsbehandling har adgang til at underrette det Sociale Ankenævn.

For at sikre en effektiv kontrol, der belaster Det Sociale Ankenævn i mindst muligt omfang, anbefaler instituttet, at der tilføjes en bestemmelse i loven om, at fagpersoner kan rette henvendelse til nævnet, såfremt de pågældende har grund til at antage, at kommunalbestyrelsen ikke har truffet de fornødne sagsbehandlingsskridt i overensstemmelse med barnets bedste, og at nævnet i disse tilfælde vurderer om der er grundlag for at tage sagen op.

Svar: Ikke taget til efterretning. Offentlige myndigheder, der sidder inde med vigtig viden om eksempelvis manglende sagsbehandling eller dårlig håndtering af børnesager, har mulighed for at kunne viderebringe denne viden ved en bekymringskrivelse til Tilsynsenheden.

---

¹ Menneskerettigheder i Grønland – Statusrapport 2014, s. 54, tilgængelig på:

http://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/dokumenter/udgivelser/groenland_pdf_dk.pdf

² Det Sociale Ankenævns Årsberetning 2014, s. 8.

3) Grønlands Politi

Med henvisning til departementets mail af 19. august 2016 (Nanoq ID 3300814, sagsnr. 2016-8524) kan jeg oplyse, at det reviderede forslag giver mig anledning til følgende bemærkninger:

Ad § 24 og § 25 anvendes nu udtrykket pligter. Det bør efter min opfattelse i forbindelse med ”ansvarssamtalen” tages stilling til hvilke konsekvenser, en manglende efterlevelse af pligterne har.

Svar: Bestemmelserne §§ 24 og 25 skal ses i sammenhæng med, at rettigheder for børn og deres forældre er indarbejdet i lovens bestemmelser. Rettigheders modsvar er ansvar, som børn også har under hensyn til deres alder og modenhed. Et barns ansvar vil med afsæt i § 25 kunne blive italesat overfor barnet. Ligesom en forælders ansvar kan blive italesat i § 24. Kan eller vil barnet eller forældrene ikke imødekomme deres ansvar, vil barnets situation og de konkrete problemer, der førte til en forældresamtale jf. § 24 eller en børnesamtale jf. § 25, blive håndteret ved udarbejdelse af en handleplan § 46, hvori der skal tages stilling til, hvordan man bedst muligt støtter barnet.

Ad § 28 bemærkes det, at jeg har forstået bestemmelsen som omfattende midlertidige akutte anbringelser, f.eks. af en 14-årig drabsmand eller voldtægtsforbryder. Det bør i den forbindelse præciseres, at anbringelsen – eller oprettelse af en akut ad hoc løsning af de sociale myndigheder indtil anbringelse kan ske, efter omstændighederne skal finde sted øjeblikkeligt, så situationer, hvor politiets detention efter begæring fra de sociale myndigheder skal anvendes til midlertidig anbringelse af f.eks. en 12-årig beruset undgås.

Svar: En akut ad hoc løsning som beskrevet i eksemplet kan både opnås efter § 27 og § 28, afhængigt af om forældremyndighedsindehaveren giver sit samtykke til anbringelsen eller ej. De sociale myndigheder vil i de akutte situationer skulle være behjælpelige med en anbringelse. Samtidig skal det bemærkes, at de sociale myndigheder ikke kan påtage sig ansvaret for eksempelvis en 12 årig, som er sanseløs beruset. I en sådan situation vil det kræve, at sundhedsvæsenet har ansvaret for barnets helbredssituation, indtil barnet er afruset.

Ad § 31 bemærkes det, at der i stk. 2 alene henvises til barnets behov. Det bemærkes i den forbindelse at der kan forekomme situationer, hvor anbringelse i Grønland må anses for sikkerhedsmæssigt uforsvarligt, f.eks. af en 14-årig drabsmand eller voldtægtsforbryder, hvorfor der i bestemmelsen ligeledes bør tages højde for, at det også af sikkerhedsmæssige grunde, kan være nødvendigt at lade anbringelsen finde sted udenfor Grønland.

Svar: Taget til efterretning med tilføjelse i bemærkningerne § 31, stk. 2.

Ad § 36. Citeringen af de relevante bestemmelser fra retsplejeloven i stk. 2, nr. 1 og 2 bør skrives som: ”§ 358, jf. § 361, stk. 2, nr. 3” og ”§ 359, jf. § 361, stk. 2, nr. 3”.

Svar: Taget til efterretning.

Bestemmelsens stk. 2, nr. 3 bør formuleres på følgende måde: Barnet er idømt dom til anstalt og tilsyn efter kriminallovens kapitel 30, dom til anbringelse i anstalt efter kriminallovens kapitel 31 eller dom til særlige støtteforanstaltninger overfor unge kriminelle efter kriminallovens kapitel 32.” Det bemærkes herved, at også dom til anbringelse i anstalt af f.eks. en 16-årig drabsmand, indtil denne bliver 18, må forventes fuldbyrdet på en sikret afdeling på en døgninstitution.

Svar: Taget til efterretning.

I relation til § 36, stk. 3 bemærkes, at jeg umiddelbart forstår bestemmelsen som vedrørende såvel et ad hoc anbringelsessted indtil overførsel til en sikret afdeling på en døgninstitution kan ske, samt endelig anbringelse i et passende tilbageholdssurrogat.

Jeg skal i den forbindelse bemærke at i de tilfælde, hvor retten har truffet afgørelse om at anbringelse skal ske i surrogat, da er de sociale myndigheder forpligtet til straks at oprette et tilfredsstillende ad hoc anbringelsessted til den unge, indtil overførsel til en sikret afdeling på en døgninstitution kan ske.

Straks må i sagens natur forstås som indenfor få timer, og er baggrunden for, at en repræsentant for de sociale myndigheder i grundlovsforhøret får lejlighed til overfor retten at redegøre for socialforvaltningens overvejelser om hvordan den unge skal frihedsberøves.

Dette adskiller sig fra den situation, at retten samtidigt med beslutning om tilbageholdelse i surrogat undtagelsesvist har besluttet, at tilbageholdelse skal ske i f.eks. en af kriminalforsorgens institutioner, indtil overførsel til en sikret afdeling på en døgninstitution kan ske, og hvor en kort tilbageholdelse i en af kriminalforsorgens institutioner derfor i princippet er mulig.

Svar: De sociale myndigheder skal oprette et tilfredsstillende ad hoc anbringelsessted til barnet, i situationen som beskrevet ovenfor. De sociale myndigheders mulighed for at udfylde deres opgave jf. § 36, stk.3, er imidlertid knyttet til, at politiet samarbejder med de sociale myndigheder og så tidligt som muligt eksempelvis ved planlægningen af retsmødet eller ved planlægningen af flyvningen med barnet til en anden by inddrager de sociale myndigheder. De sociale myndigheder skal i denne forbindelse forstås som såvel de lokale sociale myndigheder som departementet. Idet departementet ofte vil skulle bistå med plads på en af departementets døgninstitutioner eller skulle støtte og supervisere de lokale myndigheder.

Det bemærkes i den forbindelse, at placering af den unge i politiets detentioner under alle omstændigheder sker på nødretligt grundlag, og ikke bør udstrækkes ud over få timer, og slet ikke til 72 timer, som der gives mulighed for med bestemmelsen. Jeg skal i den forbindelse anbefale, at der i bemærkningerne til bestemmelsen anføres, at de sociale myndigheder forud-

sættes at lave planer for et nødberedskab, der dækker de situationer, at den unge ikke umiddelbart i forlængelse af retsmødet, kan overføres til en sikret afdeling på en døgninstitution.

Svar: Delvist taget til efterretning. Kravet om de 72 timer skal imidlertid ses i sammenhæng med at der kan være lokale, geografiske eller akutte forhold som vejret, der hindrer, at barnet umiddelbart kan komme i en sikret afdeling eller en sikret plads på en institution. Politiet kan i disse situationer ikke udlevere barnet til de sociale myndigheder, før myndighederne har haft mulighed for at etablere en ad hoc plads til barnet.

Jeg kan specifikt i relation til døgninstitutionen i Sisimiut oplyse, at de hidtidige erfaringer med den sikrede afdeling på døgninstitutionen har vist, at der er akut behov for en kritisk gennemgang af institutionen og de sikkerhedsmæssige forhold på denne. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at der har været adskillige tilfælde, hvor unge tilbageholdte er stukket af fra institutionen, eller hvor politiet har været tilkaldt fordi personalet ikke har været i stand til at håndtere uhensigtsmæssig adfærd fra indsatte.

Svar: Der forventes nedsat en tværsektoriel embedsmandsgruppe bestående af repræsentanter for politiet, kriminalforsorgen og departementet, som skal arbejde med en bekendtgørelse til sikrede afdelinger på døgninstitutioner med videre. Ligesom arbejdsgruppen skal arbejde med forholdene generelt på sikrede afdelinger, herunder specifikt med forholdene på Isikkivik.

Endeligt bemærkes, at det efter min opfattelse fortsat ville være hensigtsmæssigt, at der på baggrund af ønsket om at styrke sagsbehandlingen i børnesager, de kommunale myndigheders administration heraf, samt departementets tilsyn hermed, blev indføjet regler om, at øvrige aktører, f.eks. skole, sundhedsvæsen, politi, kriminalforsorg, børneombudsmanden eller aktører med konkret interesse i barnets bedste kunne indgive klage eller indberetning til departementet, i de tilfælde hvor det konstateres, at en kommune ikke lever op til kravene for sagsbehandling af en børnesag.

Svar: Ikke taget til efterretning. Offentlige myndigheder, der sidder inde med vigtig viden om eksempelvis manglende sagsbehandling eller dårlig håndtering af børnesager, har mulighed for at kunne viderebringe denne viden ved en bekymringskrivelse til Tilsynsenheden.

4) KNIPK

KNIPK's bestyrelse besluttede ved et telefonmøde at støtte forslaget i den foreliggende form.

5) Foreningen Grønlandske Børn

Foreningen Grønlandske Børn (FGB) sender hermed sit 2. høringssvar til forslag om Inatsisartutlov om støtte til børn. Vi har læst det reviderede forslag til Inatsisartutlov om støtte til børn samt høringssvar med stor interesse.

FGB glæder sig over de forbedringer, der er indarbejdet i det nye lovudkast, herunder opstramningen vedr. rådgivnings-, støtte- og kontaktpersoner. FGB glæder sig endvidere over, at det nu er tilføjet i § 44, stk. 1, at udpegning af en børnebisidder ikke kræver samtykke fra forældremyndighedsindehaveren.

I det følgende vil vi gerne uddybe vores synspunkt vedr. alle børns ret til en børnebisidder i alle typer børnesager i håb, om man vil se på og undersøge en sådan mulighed og eventuelt se på de erfaringer, man har gjort i Danmark.

Hvorfor har det betydning, at alle børn får ret til at få en bisidder i egne sager?

I Danmark har børn og unge har ret til en bisidder, når de skal til børnesamtale i kommunen. FGB foreslår, at børn i Grønland får samme ret.

En sådan ret betyder, at barnet altid har ret til at tage en ven, et familiemedlem eller en anden person barnet har tillid til (fx en børnebisidder fra MIO) med til samtaler i kommunen. Bisidderen kan støtte og hjælpe barnet med at udtrykke sine meninger samt forklare barnet om, hvordan forvaltningen og sagsprocessen fungerer.

Retten til en bisidder styrker efter FGBs opfattelse barnets reelle mulighed for at blive hørt og komme frem med sine meninger jf. FN konventionens artikel 12, og styrker dermed barnets rettigheder og barnets stemme i barnets sag.

”Artikel 12

1. Deltagerstaterne skal sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.

2. Med henblik herpå skal barnet især gives mulighed for at udtale sig i enhver behandling ved dømmende myndighed eller forvaltningsmyndighed af sager, der vedrører barnet, enten direkte eller gennem en repræsentant eller et passende organ i overensstemmelse med de i national ret foreskrevne fremgangsmåder.”

Vigtig pointe

Det er ikke en forudsætning, at der findes et landsdækkende korps af børnebisiddere for at give børn ret til en bisidder i alle børnesager.

Det vigtigste i denne sammenhæng er, at barnet har ret til at tage en bisidder med til børnesamtaler i kommunen i alle typer børnesager– også selvom samfundet ikke har en landsdækkende børnebisidderordning.

I FGB tror vi på, at børns ret til en bisidder gør en reel forskel i børns liv i en svær situation.

Vi håber, at vi får lejlighed til at uddybe vores synspunkter ved et foretræde for det relevante Inatsisartutudvalg og vil søge herom til Bureau for Inatsisartut.

6) **Finansdepartementet**

AN har dertil en enkelt bemærkning:

Rekruttering i kommunerne

Forslaget stiller endvidere øgede krav til de socialfaglige undersøgelser, hvilket også vurderes at kræve flere ressourcer. Der står ikke klart om, kommunerne ved opkvalificering af nuværende personale el. lign. skal kunne opfylde de personalemæssige krav eller om der kræves yderligere ansættelser.

Hvis der er behov for særlige tiltag, ønsker AN at det tydeliggøres.

Svar: I de almindelige bemærkninger er der på side 11 beskrevet følgende: "Forslaget stiller endvidere øgede krav til de socialfaglige undersøgelser, hvilket også vurderes at kræve flere ressourcer. Det skønnes i lyset af, at kommunerne er i gang med at opnormere for at kunne efterleve gældende lovgivning, at der vil være behov for yderligere 2 årsværk i hver af kommunerne, dvs. 8 årsværk i alt, svarende til en skønnet årlig udgift på ca. 4 millioner kr." Disse almindelige bemærkninger anses for at være tilstrækkeligt til at beskrive forholdet.

7) **Kommunernes Social- og Familieudvalg i forening**

Hastværk er lastværk, udsæt derfor behandlingen af lovforslaget om støtte til børn!

Der skal ikke herske tvivl om at Kommunernes Social- og familieudvalg har brugt mange kræfter til at fremkomme med grundig høringssvar begge de gange lovforslaget har været til høring.

Vi har hver især bestræbt os på at belyse og beregne de tiltag der med lovforslaget tiltænkes. Vi har brugt mange og store ressourcer til at analysere og gennemdrøfte de mulige konsekvenser for kommunerne og de kommunalt ansatte, der varetager sagsbehandling på social- og familieområdet. Dette også set i lyset af at det med *de* eksisterende lovgivningsmæssige rammer er meget svært at fastholde og rekruttere kvalificeret arbejdskraft på området.

Vi må bekende kulør, vi har simpelthen haft al for lidt tid til at behandle det meget omfattende og omfangsrige lovforslag og de dertil hørende bilag, vi er bange for at intentionerne med go-

de lovgivningsmæssige rammer til hjælp til børn, slet ikke harmonerer med det lovforslag, der agtes at blive fremlagt overfor Inatsisartut, hvorfor vi sammen nu råber vagt i gevær!

Det vil simpelthen være uforsvarligt at give grønt lys til implementering af en lov, hvis store dele af indholdet hverken Grønlands Selvstyre og Kommunerne vil være i stand til at håndhæve til borgernes bedste.

Vi opfordrer kraftigt til at man fra Naalakkersuisut og Selvstyret sætter tempoet ned, og giver det meget vigtige lovgivningsmæssige tiltag *den* fornødne tid, hvortil de involverer parter langt mere end tilfældet bliver hørt.

Vi kunne nævne adskillige mangler og lovtekniske problemer, men her og nu skal vi opfordre til følgende:

- Lovforslaget bliver taget af fra EM16
- Der nedsættes et lovforberedende udvalg på tværs af Grønlands Selvstyre samt Kommunerne
- Forslaget bliver gjort klar til 1. behandling under EM17

Alternativt:

- Høringen forlænges således at 1. behandlingen kommer på Inatsisartuts dagsorden under FM16

Svar: Medio marts 2016 blev kommunernes Social- og Familieudvalg orienteret om lovforslaget af Naalakkersuisoq Martha Lund Olsen. Efterfølgende har lovforslaget været i en 5 ugers høringsrunde, hvorefter høringssvarene er blevet indarbejdet. Ekstraordinært blev det bearbejdede lovforslag sendt ud i en 3 ugers anden høringsrunde, således høringsparterne kunne tage stilling til de indarbejdede ændringer.

Dette forslag til Inatsisartutlov er en hovedlov, som indeholder rammer for en række forhold omkring børns liv. Rammerne vil i nogen grad blive udfoldet i bekendtgørelser og vejledninger, hvor blandt andet kommunerne vil blive inddraget i arbejdet.

Dette imødekommes ved, at der afholdes arbejdsseminarer, hvor kommunerne inddrages i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelser og vejledninger for at sikre den operationelle vinkel på dette arbejde.

8) IMAK

IMAK's bestyrelse har drøftet det fremsendte forslag og har følgende bemærkninger.

IMAK henviser til høringssvar fra 29. juni 2016 journalnr 7-13, lbnr 5368 og har supplerende bemærkninger til forslaget. (bilag vedlagt)

Bemærkninger til de enkelte §§.

§ 15 Kommunalbestyrelsen bør lave løbende kampagner om borgerne underretningspligt - ligesom kampagnen om Atualiliiv.

Svar: Den Centrale Rådgivningsenhed under departementet har blandt andet til opgave at vejlede og oplyse om borgernes underretningspligt. Opgaven er således organisatorisk placeret for nuværende.

§ 25 IMAK's bestyrelse ser positivt på ændringerne fra det oprindelige forslag i § 25 og 26.

9) Børnetalsmanden og MIO

Børnetalsmanden har den 19. august modtaget supplerende høring fra Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen om Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx.xx 2016 om støtte til børn.

Dette høringssvar omfatter således kun ændringer ift. til tidligere fremsendte forslag og der henvises i øvrigt til høringssvar af 27. juni 2016. Børnetalsmanden er glad for at se, at en del af de kommentarer, Børnetalsmanden fremkom med ved sidste høring, er indarbejdet i forslaget og støtter op om forslaget, dog med bemærkninger ift. bestemmelserne om fuldbyrdelse, kommunernes indbyrdes underretningspligt, efterværn, foranstaltninger, støtte til vordende forældre, støtte til plejeforældre, børnesamtalen, børnebisidder, handleplaner, Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg, klageadgang og støtte til sagsbehandlere. Ift. disse områder henvises til tidligere fremsendte høringssvar af 27. juni 2016

Generelle bemærkninger

Forslaget fremstår i sin nuværende form mere overskueligt end det tidligere forslag, hvilket forventeligt vil gøre det lettere for sagsbehandlere at bruge den nye lov.

Børnetalsmanden bemærker med glæde, at det i det tilsendte forslag fremgår eksplicit, at formålet med at yde støtte er at sikre børns rettigheder, herunder at børn med behov for særlig støtte opnår samme muligheder for personlig udvikling, trivsel, sundhed og et selvstændigt voksenliv, som deres jævnaldrende i tråd med FN's Konvention om Barnets Rettigheder. Det er derfor også positivt, at der er fokus på at få reageret tidligt på problemer f.eks. ved rådgivning af barn og forældre og ved indsatser for vordende forældre. Endeligt finder Børnetalsmanden det positivt, at der med loven stilles krav om, at barnet løbende inddrages og høres ift. til de tiltag, der iværksættes for at støtte op om barnets udvikling og trivsel.

Bemærkninger til enkelte bestemmelser

Børn- og ungdomspolitik, samt beredskab

Af § 3, stk. 3, fremgår, at kommunerne skal udforme en sammenhængende børn- og ungdomspolitik og et beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om omsorgssvigt. Børnetalsmanden finder dette tiltag meget positivt, idet der i dag i vid udstrækning er fokus på de børn, hvor skaden allerede er sket, mens der er mindre fokus på de børn og fa-

milier, hvor man vil kunne påvirke udviklingen, således at der ikke opstår alvorlige trivsels- og udviklingsproblemer for barnet.

Børn der modtager hjælp efter anden lovgivning

Børnetalesmanden finder, at det styrker barnets rettigheder, at det nu fremgår, at et barn, der modtager hjælp efter anden lovgivning, også er omfattet af denne lov, hvilket kan sikre, at barnet får den fornødne støtte efter en helhedsvurdering af barnets behov.

Tilsyn

Børnetalesmanden finder det positivt, at det med forslaget præciseres, at tilsynet også gælder børn anbragt i plejefamilier og privatarrangerede plejefamilier, og at der er et øget fokus på plejefamilierne herunder med § 8, stk. 3. MIO oplever desværre under sine rejser, at der er visse udfordringer ift. til nogle plejefamiliers kompetencer og egnethed i øvrigt.

Derforuden er det på baggrund af Børnetalesmandens rejser indtrykket, at der i dag i et vist omfang ikke føres tilsyn med børn anbragt i en anden kommune end hjemkommunen. Det er derfor meget positivt, at det i bemærkningerne til forslaget tydeligt fremgår, at tilsynsforpligtelsen også omfatter disse børn.

Handlepligt ved underretning

Børnetalesmanden er glad for at konstatere, at det nu fremgår af bemærkningerne til § 19, stk. 1, at beslutningen om, hvorvidt der skal iværksættes en socialfaglig undersøgelse på baggrund af en underretning, skal foreligge skriftligt og arkiveres sammen med underretningen. Det ville dog være hensigtsmæssigt, hvis det klart fremgik af formuleringen, at ”beslutningen skal begrundes skriftligt..”

Ift. til tidligere lovudkast er fristen for at iværksætte en socialfaglig undersøgelse ved underretning eller mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb ændret fra 24 timer til straks eller senest indenfor 3 arbejdsdage. Det forekommer ikke Børnetalesmanden at være til barnets bedste, at der kan gå op til 3 arbejdsdage inden der igangsættes en socialfaglig undersøgelse på baggrund af underretninger af denne karakter. Det sender ikke et signal om, at der skal handles med det samme.

Svar: I forhold til den ændrede frist for udarbejdelse af en socialfaglig undersøgelse som er ændret til straks eller senest indenfor 3 arbejdsdage skal bemærkes følgende. Fristen er udtryk for en pragmatisk holdning til situationer, hvor der kan forekomme akut anbringelser eksempelvis ved, at socialvagten en fredag aften vurderer, at et barn skal akut anbringes efter § 27, stk.3, eller § 28, stk.4. I denne situation handler akutvagten øjeblikkelig i forhold til at bringe barnet væk fra en risikofyldt situation, men selve den socialfaglige undersøgelse med dens papirarbejde startes først op mandag, hvor administrationen er normalt bemandet. Fristen er således et udtryk for, at det arbejde, som kan udføres indenfor normal arbejdstid som eksempelvis den socialfaglige undersøgelse, skal foretages på dette tidspunkt og ikke til eksempelvis weekend honorering eller overtidshonorering.

Støtteforanstaltninger

MIO har gennemlæst de øvrige høringssvar og kan af disse se, at der er en del bekymring i kommunerne ift. § 21, stk. 4, som giver mulighed for at tilbyde økonomisk støtte til familier f.eks. pga. huslejerestancer, hvor der er risiko for at familien bliver sat ud af barnets hjem. MIO vil gerne endnu engang udtrykke sin støtte til denne del af forslaget, idet den vil kunne forebygge, at barnet må anbringes. I øvrigt vil man i nogen grad ved at yde vejledning om f.eks. økonomi iht. § 20 kunne forebygge, at det bliver nødvendigt at yde økonomisk støtte efter § 21, stk. 4.

Forældre- og børneansvar

Børnetalsmanden finder, at det styrker den konstruktive dialog mellem myndighed og forældremyndighedsindehaver, at forældreplægget nu er erstattet af § 24 Forældreansvar, som skal være medvirkende til at guide familierne mod en mere gavnlige adfærd. Børnetalsmanden stiller sig mere kritisk ift. den nye § 25 Børneansvar. Som bemærkningerne til forslaget fremstiller det, så handler det også i vid udstrækning om samarbejde med forældrene om at tydeliggøre forældreansvaret. Det er Børnetalsmandens opfattelse, at samtaler med barnet om dette ansvar for forandring med fordel kunne tages under samtaler efter § 24, idet det således fortsat ville signalere at forældremyndighedsindehaver er den primære ansvarlige for barnets udvikling og trivsel.

Svar: Udgangspunktet er, at forældremyndighedsindehaveren er den primære ansvarlige for et barns udvikling og trivsel. Imidlertid indeholder forslaget til Inatsisartutlov om støtte til børn en række rettigheder til børn. Rettigheder har også en ansvarsside. Dette ansvar vil man kunne drøfte med barnet under en § 25 samtale, eksempelvis hvordan barnet kan være med til at rydde op efter en hærværksituation, som barnet har foretaget. En børnesamtale vil aldrig udelukke muligheden for en forældresamtale, hvor forældremyndighedsindehaverens rolle og ansvar kan drøftes.

Anbringelsessteder

Det fremgår af bemærkningerne til § 30, at kommunen først og fremmest bør overveje, om barnet kan anbringes i plejefamilie, og at døgninstitution kun skal bruges, hvis der ikke er andre muligheder. Mange af de børn, som i dag anbringes, har så store udfordringer - bl.a. fordi der sættes ind for sent – så plejefamilier har svært ved at give dem tilstrækkelig støtte. Det bør derfor sikres, at der både gives tiltrækkeligt med støtte til plejefamilierne, at der er tiltrækkeligt med professionelle plejefamilier og at der er tilstrækkeligt med døgninstitutionspladser med kompetencer til at håndtere disse børns støttebehov og/eller behandlingsbehov.

Svar: Bemærkningerne til § 30 er udtryk for, at en prioritering af en tidlig og helhedsorienteret indsats ønskes fremadrettet. Herudover skal tilbuddene i mængde og kvalitet afspejle børnenes støttebehov og behandlingsbehov. Uddannelse, supervision og lignende tilbud vil være naturlige ingredienser i den støtte, som fagpersonerne i behandlings- og omsorgstilbuddene skal tilbydes.

Børnetalesmandens ser med tilfredshed, at det med den nye § 36 er blevet præciseret under hvilke forhold, kommunalbestyrelsen kan anbringe et barn på en sikret afdeling på en døgninstitution. Der er tale om en alvorlig foranstaltning, hvorfor det er vigtigt, at det er tydeligt, hvilke forudsætninger, der skal være tilstede for at f.eks. et barn mellem 12 og 15 år kan anbringes på en sikret afdeling på en døgninstitution. Det er desuden positivt, at der hermed er klarhed om ansvaret f.eks. i forbindelse med tilbageholdssurrogat. Børnetalesmanden tager bestemmelsen til efterretning – og vil i den positive ånd følge anvendelsen af hjemmelsgrundlaget, idet bestemmelsen må anses for et voldsomt virkemiddel mod børn.

Plejefamilier

I høringsvar af 27.06.16 kommenterede Børnetalesmanden behov for på fokus på, at børn beskyttes mod at blive flyttet fra plejefamilier, hvor de har boet længe og har fået tilknytning. Denne anbefaling bunder i henvendelser til Børnetalesmanden i situationer, hvor kommunen f.eks. har hjemgivet et barn til biologiske forældre, selv om barnet stort set har boet hos plejefamilien hele sit liv. Der er i den nye § 37, stk. 3, indsat en ny bestemmelse, som giver kommunalbestyrelsen mulighed for at træffe afgørelse om, at et barn ikke må flyttes fra plejefamilie til et andet anbringelsessted eller til biologiske forældre. Børnetalesmandens bekymring er, at det jo også nu er kommunen, som træffer beslutning om, at børn flyttes fra plejefamilierne af forskellige hensyn. Det er derfor Børnetalesmandens opfattelse, at dette ikke vil forhindre, at kommunalbestyrelsen træffer lignende afgørelser i fremtiden. Der henvises i øvrigt til høringsvar af 27.06.16.

Svar: Taget til efterretning med tilrettelse af § 41, stk. 2.

Børnetalesmanden opfordrede i forbindelse med sidste høring til, at der sikres støtte og kompetencer til plejefamilier. Denne opfordring fastholdes også i forhold til nærværende forslag. Børnetalesmanden finder desuden forslaget i Qeqqatas Kommunias høringsvar om en egentlig plejefamilieuddannelse interessant.

Svar: Der er på finansloven afsat midler til fortløbende uddannelse af plejefamilier.

Børnetalesmanden er bekymret ift. rettighederne for de børn, som anbringes i privatarrangeret plejefamilie iht. § 39. Som det fremgår af lovforlaget, vil dette ikke være at betragte som en anbringelse efter loven. I de tilfælde, hvor barnet er i plejefamilien i over 3 måneder ud af 12 måneder og hvor der derfor kræves plejetilladelse, vil situationen ligne en anbringelse efter § 37 og kravene må skulle leve op til lovens krav i øvrigt ift. anbringelser, herunder krav til socialfaglig undersøgelse og handleplaner.

Svar: Lovgivningen er udformet for at sikre, at et barn eksempelvis kan komme på 2 måneders sommerferie og 2 gange 14 dages ferie til påske og jul hos bedsteforældre, uden at der skal laves handleplaner. Herved søges sikret, at der ikke sker overadministration af området, samt

at der er en frihed til at lade barnet være på længere ophold hos familie eller netværk i situationer, hvor det er bedst for barnet og for forældremyndighedsindehaveren

Ophør af støtteforanstaltninger

Det fremgår af § 41 stk. 2, at Kommunalbestyrelsen i sager om hjemgivelse, hvor døgninstitutionen anbefaler, at barnet forbliver på institutionen, skal orientere Sekretariatet for Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg. I tidligere udgave var dette også en mulighed i uenighed i forhold til hjemgivelse fra plejefamilier. Børnetalsmanden finder, at dette er en forringelse af forslaget, som gør, at den store gruppe af børn, som er anbragt i plejefamilier, ikke i sammen omfang sikres.

Svar: Børn anbragt uden samtykke i plejefamilier vil i ændringerne til § 41, stk.1,3.pkt. samt stk.2, i situationer, hvor plejefamilien anbefaler, at plejebarnet forbliver i plejefamilien, kunne indbringe en påtænkt afgørelse om hjemgivelse for det Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg jf. § 53 til dets udtalelse.

Efterværn

Børnetalsmanden er positiv over at se, at unge nu kan tilbydes efterværn, selv om de tidligere måtte have sagt nej til dette eller den unges situation har ændret sig.

Det skal desuden nævnes, at der forekommer at være en slåfejl i bemærkningerne til § 42, stk. 4, idet der henvises til stk. 3 nr. 3, hvor der formentligt skulle have stået stk. 4, nr. 3 og ligeledes under stk. 5, hvor der nok også skulle have stået støttemuligheder efter stk. 4.

Svar: Er blevet konsekvensrettet

Det fremgår af bemærkningerne under økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, at der foreslås en central pulje, så det sikres, at midlerne rettes direkte mod en styrkelse af efterværn. Det forekommer Børnetalsmanden at være en rigtigt god ide.

Børnesamtale

Det har en god signalværdi, at børnesamtalen under sagsbehandlingsregler er skilt ud og har fået sin egen overskrift.

Børnebisidder

Børnetalsmanden bemærker, at det i nærværende forslag er præciseret, at udpegning af en børnebisidder ikke kræver samtykke fra forældremyndighedsindehaveren. Dette er positivt, idet der ikke altid er overensstemmelse mellem forældremyndighedsindehavers interesse og barnets bedste. Det er derfor vigtigt, at barnet får hjælp til at komme til orde – også selv om forældremyndighedsindehaver ikke samtykker til det.

I det grønlandske udkast til lovtæksten bruges forsat termen Meeqqanik illersuisoq. Dette kan forveksles med ordet for Børnetalsmand. Der opfordres derfor til, at der bruges en anden term f.eks. Najorti, idet det er betegnelsen for de børnebisiddere, som allerede er under uddannelse og er i gang med de første bisidderforløb. Der henvises i øvrigt til høringssvar af 27.06.16.

Svar: Meeqqanik illersuisoq vil være den term, der fremadrettet anvendes.

Socialfaglig undersøgelse

I den nye version af lovforslaget, er der indsat følgende om de forhold, der skal undersøges: ”med mindre konkrete forhold omkring barnet betyder, at et eller flere numre ikke er relevante”. Dette åbner op for muligheden for, at undersøgelsen bliver meget smal, og Børnetalsmanden vil opfordre til, at den tidligere formulering fastholdes, så der står ”Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med udarbejdelsen af den socialfaglige undersøgelse sikre at den mindst belyser følgende 6 forhold”.

Svar: Den socialfaglige undersøgelse skal afspejle barnets konkrete forhold, og der skal ikke ske en undersøgelse af forhold, som ikke har relevans. Et klassisk eksempel vil være, at der ikke skal undersøges forhold omkring daginstitution eller skoleforhold for et spædbarn.

Børnetalsmanden finder det meget positivt, at det med den nye stk. 5 præciseres, at der skal foretages en helhedsvurdering af barnets behov for støtte, herunder at støtte efter f.eks. lovgivning om hjælp til personer med handicap inddrages i den samlede vurdering af barnets støttebehov og at støtte efter anden lovgivning ikke begrænser barnets ret til støtte efter denne lov.

Handleplaner

Ift. til frist for revidering af handleplanen henvises til høringssvar af 27.06.16.

Afsluttende bemærkninger

Sammenfattede vurderes det, at forslaget i sin nuværende form synes at øge børn og unges muligheder for at få tidlig hjælp tilpasset deres individuelle behov og øger inddragelsen af børn og unge i deres sager. Dette forudsætter dog, at kommunerne har ressourcer, kompetencer og handlemuligheder til at udføre lovens intension i praksis.

Børnetalsmanden og MIO står til rådighed for uddybende kommentarer, såfremt dette måtte ønskes.

10) Kriminalforsorgen

Under henvisning til departementets høringsskrivelse af 19. august 2016 fremsendes hermed følgende bemærkning til det reviderede lovforslag til Inatsisartutlov om støtte til børn (Nanoq ID 3406087, sagsnr. 2016-8524):

Ad § 7:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 7, stk. 1, at: ”Det må forventes, at kommunalbestyrelsen sikrer, at der i børnesager foretages en helhedsorienteret indsats fra alle myndigheder og eksterne aktører, der er i berøring med barnet. Det skal vurderes ud fra det enkelte barn, hvilke myndigheder og andre aktører der skal inddrages i indsatsen. Andre myndigheder kan eksempelvis være politi, skolevæsen, sygehusvæsen, kriminalforsorgen mv.” I relation til dette bemærkes det, at Kriminalforsorgen naturligvis vil deltage i en helhedsorienteret indsats omkring barnet, såfremt det vurderes nødvendigt, men at Kriminalforsorgen typisk ikke vil være i besiddelse af relevante oplysninger omkring barnet i en sådan situation.

Ad § 36:

Endvidere bemærkes det, at der i lovforslagets § 36 fremgår en opstilling af i hvilke situationer et barn kan tage ophold på en sikret institution. I bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at en sikret afdeling på en døgninstitution kan anvendes for børn mellem 15 år og 18 år, hvis et barn er anholdt eller tilbageholdt efter rettens bestemmelse eller hvis et barn er idømt en særlig støtteforanstaltning efter kriminallovens kapitel 32.

Det bør i forlængelse heraf indskrives i lovtæksten, at anvendelse af en sikret afdeling på en døgninstitution ligeledes kan anvendes, hvis et barn er idømt et anstaltspåbegyndt tilsyn efter kriminallovens § 144 (kapitel 30), da et barn under 18 år kan idømmes et sådant, såfremt der foreligger særlige omstændigheder. Det bør endvidere indskrives, at der kan anvendes en sikret afdeling på en døgninstitution for et barn under 18 år, der er idømt anbringelse i anstalt efter kriminallovens § 146, fordi der foreligger særlige omstændigheder, jf. bestemmelsens stk. 2. Det samme gør sig gældende for et barn, der er idømt særlige hjælpeforanstaltninger efter kriminallovens kapitel 32.

På denne baggrund er det Kriminalforsorgens opfattelse, at lovforslagets § 36, stk. 2, nr. 3 bør formuleres som følger:

”Barnet er idømt en dom til anstalt og tilsyn efter kriminallovens kapitel 30, en dom til anbringelse i anstalt efter kriminallovens kapitel 31 eller en dom til særlige foranstaltninger overfor unge kriminelle efter kriminallovens kapitel 32.”

Svar: Taget til efterretning.

I henhold til § 36, stk. 3, så bemærkes det, at hvis retten har truffet bestemmelse om, at et barn skal tilbageholdes i surrogat, så bør de sociale myndigheder være forpligtet til øjeblikkeligt at oprette et ad hoc anbringelsessted indtil der kan ske overførsel til en sikret afdeling på en døgninstitution. Det er undtagelsesvist forekommet, at retten samtidig med beslutningen om tilbageholdelse af barnet i surrogat, har truffet beslutning om, at tilbageholdelse skal ske i en af Kriminalforsorgens institutioner indtil der kan ske overførsel til en sikret afdeling på en døgninstitution. En sådan placering af et tilbageholdt barn er ikke hensigtsmæssig og bør kun

forekomme undtagelsesvist, da børn ikke bør være placeret i anstalt sammen med voksne tilbageholdte og domfældte, hvilket også fremgår af i FN's konvention om Barnets Rettigheder. Det er derfor Kriminalforsorgens opfattelse, at de sociale myndigheder bør udarbejde planer for et nødberedskab til brug for de situationer, hvor det ikke umiddelbart i forlængelse af retsmødet vil være muligt at overføre barnet til fortsat tilbageholdelse på en sikret afdeling på en døgninstitution, så det i videst muligt omfang undgås, at børn tilbageholdes i anstalt, selv om det alene er for en kort periode. Såfremt et barn tilbageholdes i en anstalt under Kriminalforsorgen, så bør dette altid være for den kortest mulige periode og under effektivt opsyn af socialfagligt personale fra de kommunale sociale myndigheder.

Svar: De sociale myndigheder skal oprette et tilfredsstillende ad hoc anbringelsessted til barnet. Myndighedernes mulighed for at udfylde deres opgave jf. § 36, stk.3, er imidlertid knyttet til, at politiet samarbejder med de sociale myndigheder og så tidligt som muligt, eksempelvis ved planlægningen af retsmødet eller ved planlægningen af flyvningen med barnet til en anden by, inddrager de sociale myndigheder.

De sociale myndigheder skal i denne forbindelse forstås som såvel de lokale sociale myndigheder som departementet. Idet departementet ofte vil skulle bistå med plads på en af departementets døgninstitutioner eller skulle støtte og supervisere de lokale myndigheder.

Slutteligt bakker Kriminalforsorgen op om bekymringerne i forbindelse med rekruttering af kompetent og veluddannet personale til døgninstitutionen i Sisimiut. Det er efter Kriminalforsorgens opfattelse af væsentlig betydning, at personalet på institutionen er uddannet til at håndtere den persongruppe, der placeres på institutionen på henholdsvis den åbne afdeling, men i særdeleshed på den lukkede afdeling. Da der kan ske placering af børn, der er anholdt, tilbageholdt eller, efter Kriminalforsorgens opfattelse, domfældte, så er det af største betydning, at det tilstedeværende personale er rustet til at håndtere denne persongruppe, der kan være stærkt udad reagerende og grænsesøgende.

Svar: Der forventes nedsat en tværsektoriel embedsmandsgruppe bestående af repræsentanter for politiet, kriminalforsorgen og departementet som skal arbejde med en bekendtgørelse til sikrede afdelinger på døgninstitutioner med videre. Ligesom arbejdsgruppen skal arbejde med forholdene generelt på sikrede afdelinger, herunder specifikt med forholdene på Isikkivik.

11) Kommune Kujalleq

Generelle kommentarer

Socialforvaltningen noterer sig indledningsvist, at bilaget med høringssvar til det første lovudkast alene på dansk fylder 125 sider. Forvaltningen finder på denne baggrund, at det ikke er en hensigtsmæssig fremgangsmåde at søge det oprindelige lovforslag tilrettet efter de mange kommentarer. Under alle omstændigheder forekommer en høringsfrist på 3 uger på denne baggrund utilstrækkelig.

Administrationen gentager derfor anbefalingen om, at der i stedet nedsættes en bredt sammensat arbejdsgruppe eller lovforberedende kommission, som skal udarbejde et nyt lovforslag for at sikre, at et så vigtigt lovforslag i videst muligt omfang tilgodeser alle væsentlige økonomiske, administrative, juridiske og socialfaglige hensyn omkring støtten til børn og unge. Forvaltningen finder det ikke hensigtsmæssigt, at den tekniske og faglige kvalitet af et så ambitiøst og omfattende lovforslag skal sikres gennem det parlamentariske arbejde, som bør være forbeholdt politiske spørgsmål.

Administrationen finder fortsat, at lovforslagets rolle og ansvarsfordeling er uklar, og tænker herved navnlig på lovfæstelsen af en særlig tilsynsenhed og en rådgivningsenhed.

Endvidere gentager socialforvaltningen sin bekymring om lovforslagets manglende koordinering med andre regelsæt, herunder den almindelige forvaltningsret, den påtænkte gennemførelse af persondataloven og den sociale styrelseslovgivning.

Forvaltningen gentager også, at de nuværende rekrutterings- og fastholdelsesvanskeligheder omkring kvalificeret personale, som kommunerne oplever uden for hovedstaden, ikke løses ved at bureaukratisere socialforvaltningerne yderligere og pålægge dem flere pligter. Tværtimod kan dette risikere at betyde en dårligere borgerservice.

En væsentlig udvidelse af kommunernes pligter må og skal derfor ske i sammenhæng med tiltag, som kan tilføre kommunerne det nødvendige personale og opkvalificere de nuværende medarbejdere.

Administrationen gentager herudover, at lovforslagets skøn over de økonomiske klønsekvenser for kommunerne fortsat er spekulativt og ikke tager højde for forskelle mellem kommunerne imellem.

Endelig findes det fortsat stærkt problematisk, at Naalakkersuisut beder Inatsisartut om en lang række bemyndigelser, uden at forklare Inatsisartut, hvorledes disse bemyndigelser påtænkes udnyttet. Lovens brugere må kunne stole på, at loven med tilhørende bekendtgørelser afspejler Inatsisartuts politiske hensigter.

Svar: Det er fortsat vurderingen, at lovforslaget efter indarbejdelse af de modtagne hørings svar fra civilsamfundet efter den første og den anden offentlige høring nu fremstår tydeligt sprogligt præciseret og bedre struktureret.

I det følgende gennemgår socialforvaltningen lovforslaget i den nuværende form i forhold til det tidligere afgivne høringssvar:

Lovforslagets almindelige bemærkninger

Haager- børnebeskyttelseskonventionen:

Det anbefales fortsat, at der indsættes en præcisering af konventionsdatoen for at undgå tvivl om, hvilken konvention det drejer sig om.

Svar: Sproglig præcisering er foretaget

FN's børnekonvention:

Administrationen er enig i, at en fuldstændig inkorporering af konventionen falder uden for rammerne af lovforslaget. Men vi finder dog fortsat, at det bør præciseres, hvilke bestemmelser i konventionen der gennemføres ved loven. Konventionen er bindende for de retsanvendende myndigheder, og det kan derfor give anledning til fortolkningstvivl, hvis det alene anføres, at konventionen implementeres på "en række områder".

Svar: Ikke indarbejdet. Som beskrevet ved første høringsvarsnotat kan lovforslaget ikke i sig selv indeholde hele "rettighedskataloget" fra børnekonventionen, da lovforslaget har som målgruppe socialt udsatte børn og unge med behov for efter. Det er fortsat ikke lovforslagets intention at skulle være den lov, der fuldt ud inkorporerer børnekonventionen, men det er intentionen med lovforslaget, at det skal være en af de love, som implementerer dele af børnekonventionen.

De almindelige bemærkninger pkt. 2.3 om, at der ikke er klare regler for en socialfaglig sagsbehandling og undersøgelse:

Administrationen bemærker, at de almindelige forvaltningsretlige regler er en integreret del af den socialfaglige sagsbehandling, medmindre de eksplicit undtages i loven, og forskelle i sagsbehandlingen mellem kommunerne kan derfor ikke begrundes med manglende sagsbehandlingsregler. Det er en konsekvens af det kommunale selvstyre, at der kan være administrative forskelle kommunerne imellem inden for lovgivningens rammer, og at ensartet administration på områder, hvor lovgivningen ikke foreskriver andet, derfor kun kan kræves internt i den enkelte kommune.

Svar: Ikke indarbejdet. Som beskrevet ved første høringsvarsnotat vurderes det fortsat, at der ikke, og heller ikke med inddragelse af de forvaltningsretlige principper og sagsbehandlingsloven, findes klare socialfaglige regler, som klart og tydeligt fastsætter bestemmelser om, hvordan en socialfaglig undersøgelse udføres, og hvad den skal indeholde mv.

Pkt.3, økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Administrationen forstår ikke departementets svar om, at forskelle kommunerne imellem må frembringes og drøftes ved bloktilskudsforhandlingerne. Det afgørende for, at kommunerne kan vurdere lovforslagets effekt på de kommunale økonomier må være, at lovforslagets bemærkninger giver den enkelte kommune mulighed for at vurdere de økonomiske konsekvenser.

Svar: Ikke taget til efterretning.

Generelt om terminologi på dansk:

I lovforslagets dansksprogede version benyttes terminologien ”handleplaner” og ”handlingsplaner”. Det anbefales, at den dansksprogede terminologi ensrettes.

Svar: Det er konsekvensrettet.

Lovens titel:

Det fastholdes, at det er uheldigt, at loven indeholder bestemmelser om andet, end det som kan læses af lovens titel. En mulighed kunne være at kalde loven ”Inatsisartutlov om støtte til børn og om efterværn.

Svar: Ikke taget til efterretning.

§ 1, formuleringen "skal anvendes til":

Administrationen gentager bemærkningen fra det første høringssvar om, at det er en uheldig formulering, og at bestemmelsens 2. punktum bør kunne stå alene.

Svar: Ikke taget til efterretning.

§ 3, "aktivt og opsøgende":

Endvidere gentages i det hele bemærkningerne fra det første høringssvar: ”Det afføder umiddelbart det væsentlige problem, at det ifølge sagens natur ikke vil være muligt for kommunerne - og ej heller muligt inden for rammerne af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 8 om ret til respekt for privat- og familielivet - at foretage en intensiv kontrol af alle børnefamilier. Der er derfor et behov for lovgivningsmæssigt at få gradueret kommunernes kontrol med børn og børnefamilier lige fra udgangspunktet, hvor der ikke er nogen indikation for et behov for kommunal støtte til de børn og børnefamilier, hvor kommunen har oplysninger, som klart peger på et behov for hjælpeforanstaltninger.”

Departementets svar: ”Ikke indarbejdet. Lovforslaget er dog blevet betydeligt sprogligt præciseret og bedre struktureret. Der henvises til den ny § 3, stk. 3. Der henvises endvidere til § 7, stk. 2 og 3.”

Departementets svar forholder sig ikke til kommunens bemærkninger.

Svar: Ikke indarbejdet. I § 3 fastlås kommunalbestyrelsens pligt til at interessere sig for de forhold, der har betydning for børn og vordende forældres vilkår og livsbetingelser i lokalområdet. Det præciseres i stk.3, at kommunalbestyrelsen har en forpligtelse til at udarbejde en sammenhængende børnepolitik, som skal bygge bro mellem de generelle forhold i kommunen og den målrettede indsats for børn og unge med behov for særlig støtte. Eksempler kan være, hvordan man sikrer opmærksomhed på barnets udvikling i dets første leveår, eller om der er

tilstrækkeligt med daginstitutionstilbud til børn med behov for særlig støtte, eller på om der er fritids- eller sundhedstilbud nok til børn med funktionsnedsættelser.

§ 4.

Socialforvaltningen fastholder for så vidt bemærkningen fra første høringssvar men uddyber, at der er behov for en præcisering af, at loven også gælder for børn i Grønland, hvor barnets formelle bopælsstatus giver anledning til tvivl. Det kunne således overvejes at benytte et andet ord end ”bopæl”, der normalt er et cpr-retligt/folkeregisterretligt begreb.

Svar: Ikke indarbejdet

§6.

Formuleringen ”forventes ikke” er uheldig. Det kan ikke være en opgave for lovgiver at have forventninger til administrationen af et område. Det bør præcist angives, hvorvidt en afgørelse kan afvente et planlagt møde.

Svar: Taget til efterretning med ændring af § 6, stk. 1.

§ 7, fagedmyndigheden.

Det fastholdes, at det bør indarbejdes i selve lovtæksten, at tvangsmæssig gennemførelse af den kompetence, som kommunen er tillagt efter stk. 2 og 3, skal ske i henhold til retsplejelovens §§ 597, stk. 3, jf. 632, stk. 2. Hertil kommer, at undersøgelser efter § 45 formentlig skal fuldbyrdes efter retsplejelovens § 630.

Bemærkningerne til bestemmelsen er ikke helt retvisende, idet loven netop ikke giver kommunerne hjemmel til at anvende tvang uden om fagedmyndigheden.

Svar: Ikke indarbejdet. Præcisering er indarbejdet efter første høringssvar, ligesom der er sket en udbygning af de første to afsnit af de specielle bemærkninger til § 7 stk.2.

§ 8, nu § 9, tilsynsregler:

Administrationen er fortsat af den opfattelse, at det ikke giver mening, at driftsmyndighed og tilsynsmyndighed er sammenfaldende, og det er derfor væsentligt, at tilsynet med døgninstitutionerne på grundlag af lovforslagets § 9, stk. 4, føres således, at tilsynsenheden bliver sagligt og personelt uafhængigt af driftsmyndigheden.

Svar: Tilsynsenheden har samlet såvel tilsynet med kommunalbestyrelsernes forvaltning og administration samt drifttilsynet med døgninstitutioner. Tilsynsenheden er organisatorisk, ledelsesmæssigt og personalemæssigt adskilt fra driften af døgninstitutioner.

Det fastholdes i øvrigt, at § 9, stk. 1, er overflødig sammenholdt med landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation § 1.

Svar: Ikke indarbejdet

§§ 9 og 10, nu §§ 10 og 11 om tilsynsenheden:

Kommunen havde følgende bemærkninger til det oprindelige lovforslag:

”Lovbemærkningerne beskriver desværre ikke denne enheds saglige og personelle forhold til den ligeledes nye enhed i §§ 12 - 14, "Den Centrale Rådgivningsenhed". Imidlertid må det være klart, at en tilsynshed skal være sagligt og personmæssigt uafhængig af en rådgivningsenhed. Det rejser et særligt problem, hvis de to enheder er underordnede samme departement.”

Departementet har udtalt i bilaget med høringsvar: ”Ikke indarbejdet. P.t. har de forvaltningsorganisatorisk status af ”afdelinger” i departementet, men det er ikke vurderet at udgøre et forvaltningsmæssigt problem.”

Administrationen forstår ikke svaret, idet det skaber klare forvaltningsretlige problemer, dels at der i loven etableres et tilsynsorgan, som er en del af det departement, som i forvejen er pålagt sektortilsynet på området, når det samtidig fremstår uafklaret, om det almindelige sektortilsyns opgaver tilsvarende indskrænkes og dels er det habilitetsmæssigt problematisk, at lovgivningen definerer en tilsynsenhed, som er sammenfaldende det departement, som har driftsansvaret for døgninstitutionerne.

Svar: Ikke indarbejdet idet der henvises til bemærkningerne herom ved første høringsvar

Kommunen skrev videre i det første høringsvar: ”Det forekommer uklart, hvorledes tilsynsmyndighedens indgrebsmulighed skal være i forhold til de indgrebsmuligheder, som er indført i den sociale styrelseslovs §§ 7 a - 7 g. Det forekommer ligeledes uklart, hvorledes indgrebsmulighederne i den sociale styrelseslovs §§ 7 a - 7 g og indgrebsmulighederne i nærværende lovforslags §§9-10 skal administreres i situationer, hvor kommunen har overladt sagsbehandlingen til Den Centrale Rådgivningsenhed.”

Departementet har i sit bilag anført ”Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. Det reviderede lovforslag vurderes at have fundet et fornuftigt ”svar” på dette ”spørgsmål”.

Det kan ikke af det reviderede lovforslag udledes, hvorledes de anførte uklarheder er afhjulpet.

Svar: Der henvises til bemærkningerne ved første høringsvar, hvoraf det fremgår, at lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret, således at det reviderede lovforslag vurderes at have fundet et fornuftigt svar på spørgsmålet.

Kommunen skrev videre i sit høringsvar: ”Behovet for § 10, stk. 1, forekommer svær at forstå, idet bestemmelsen taler om udlevering af oplysninger mod fremvisning af legitimation og uden retskendelse. Udveksling af oplysninger mellem offentlige myndigheder foregår som udgangspunkt efter sagsbehandlingslovens regler og - fra 1. september 2016 - formentlig tilli-

ge på grundlag af persondataloven. Fysisk udlevering af oplysninger må have undtagelsens karakter, og skal under alle omstændigheder ske ud fra ovenstående generelle regler. Departementet svarede: ”Ikke indarbejdet. De to love har samme retskildemæssige status. Skulle der opstå en kollision mellem de to love, vil den specielle lov for sagsbehandling i børnesager (lovforslaget) sædvanligvis skulle tillægges større retskildemæssig betydning, end den generelle lov for behandling af persondata i alle offentlige forvaltninger (persondataloven). Lovforslaget prioriterer relevant adgang for tilsynsenheden til relevante oplysninger væsentligere end kommunens ret til at tilbageholde sådanne oplysninger.”

Socialforvaltningen mener, at departementet har misforstået kommunens bemærkninger, idet oplysningspligten efter de almindelige forvaltningsretlige regler og landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation §§ 3 og 7e allerede omfatter muligheden for at få udleveret oplysninger, som foreligger i fysisk form. Bestemmelsen forekommer således overflødig.

Svar: Ikke indarbejdet.

Til § 10, stk. 2, nr. 2, i den nuværende formulering bemærkes, at bestemmelsen ”afsluttet sag” må forstås som sager, der ikke er påklaget til Det Sociale Ankenævn, men det forekommer uklart, hvorledes bestemmelsen skal forstås i forhold til landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation § 7b, stk. 2.

Svar: Det fremgår ikke af bestemmelsen i § 10, stk.2, nr. 2, at sagen ikke er påklaget til Det Sociale Ankenævn. Termen ”afsluttet sag” betyder, at sagen ikke er aktiv. Sagen kan være formelt afsluttet i form af, at der er truffet en afgørelse, eller den kan være reelt afsluttet i form af, at den er henlagt og passiv, uden at der er truffet afgørelse eller foretaget sagsbehandlingsmæssige tiltag.

I forhold til landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation § 7 a fremgår det at Naalakkersuisut kan beslutte at suspendere en kommunes forvaltning af det sociale regelsæt, når der foreligger væsentlig tilsidesættelse af kommunens forpligtelser eller borgernes rettigheder. Landstingsforordningen beskriver handlemuligheder, hvor der over tid og i indhold har været tale om, at en forvaltning ikke lever op til kravene i blandt andet lovgivningen omkring støtte til børn. Det betyder, at tilsynsenheden som udgangspunkt vil have besøgt lokaliteten og her haft mulighed for at anvende § 10, hvis det skulle være formålstjenligt i situationen.

Lovforslagets § 10, stk. 3, og bemærkningerne hertil sidste afsnit forekommer umiddelbart svært at forstå, idet det ikke forekommer klart, at der er automatisk skulle være grundlag for at udstede påbud i forbindelse med skærpet tilsyn. Alternativt kunne det overvejes, at opgive begrebet ”skærpet tilsyn” og alene nøjes med muligheden for at udstede påbud.

Svar: Ikke indarbejdet

§ 11, stk. 2, fremstår som en bestemmelse om adgang til efterfølgende fastsættelse af vilkår for godkendelse som døgninstitution. Det er forvaltningens umiddelbare vurdering, at det er tvivlsomt, om sådanne efterfølgende vilkår er en nødvendig betingelse for at tilbagekalde en godkendelse. Efter almindelige forvaltningsretlige regler, vil der altid kunne ske tilbagekaldelse på grund af efterfølgende opståede forhold, som bevirker at betingelserne for den oprindelige godkendelse ikke længere er opfyldt, i hvert fald hvis tilbagekaldelsesårsagen er hensynet til børnenes velfærd og sikkerhed.

Svar: Ikke indarbejdet

§ 15, undersøgelse af ikke navngivne indberetninger:

Kommunen skrev i sit første høringssvar: ”Kommunen har umiddelbart svært ved at se, hvorledes kommunen skal kunne foretage en fyldestgørende undersøgelse på grundlag af oplysninger, hvis ophav ikke kendes, eller som af anden grund ikke lader sig kontrollere. En undersøgelse på grundlag af en anonym indberetning vil således normalt ikke kunne danne basis for den obligatoriske partshøring.”

Departementet har hertil anført: ”Ikke indarbejdet. Fokus for undersøgelsen er barnet der underrettes om, og naturligvis det nær-/omsorgsmiljø barnet lever i, og manglende kendskab til underretterens identitet bør ikke være årsag til at undlade at undersøge underretningen.”

Socialforvaltningen fastholder den oprindelige kommentar, og præciserer, at der er forståelse for, at det ikke generelt bør være muligt at undlade at undersøge en indberetning alene fordi den ikke er navngivet. Det som forvaltningen forudser, er, at der vil kunne forekomme situationer, hvor der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at træffe en bebyrdende afgørelse i forhold til barnets forældre, navnlig om anbringelse uden for hjemmet, hvis beslutningsgrundlaget alene udgøres af en anonym indberetning.

Svar: Ikke indarbejdet. Fokus for undersøgelsen er barnet der underrettes om og naturligvis det nær-/omsorgsmiljø barnet lever i og manglende kendskab til underretterens identitet bør ikke være årsag til at undlade at undersøge underretningen. Undersøgelsen må herefter lede til, at der tages stilling til, hvilke yderligere skridt der bør tages i sagen.

§ 16, skærpet indberetningspligt:

Forvaltningen tager departementets svar til efterretning, men minder om, at kommunens bemærkning til det oprindelige lovforslag er affødt af, at indberetninger som foretages af personer ansat ved en offentlig myndighed, principielt ikke foretages af personen selv men af myndigheden.

Over skriften til kapitel 7 og § 21, ”støtteforanstaltninger”, tilbud eller tvang?

Departementet har i bilaget anført, at ”Lovforslaget skal forstås således, at tilbud som hovedregel ikke er en pligt at modtage, men en ret for den enkelte at modtage. Tilbud kan derfor

sædvanligvis afslås, medmindre der positivt i lovforslaget er skrevet anderledes, som der eksempelvis er i den ny § 28, hvor en anbringelse uden for hjemmet skal ske.”

Der bør anvendes en anden terminologi end ”foranstaltninger” for hjælpeforer, som har karakter af servicetilbud.

Svar: Ikke indarbejdet

§ 22, nu § 43:

Kommunen skrev i sit første høringssvar: ”Det bør afklares i lovbemærkningerne, hvorledes børnesamtaler skal håndteres forvaltningsretligt i forhold til sagsbehandlingslovens § 8 om partsrepræsentation og i forhold til partshøringsreglerne.”

Departementet har anført i bilaget: ”Svar: Ikke indarbejdet. Mere udførlige regler om børnesamtalen kan fastsættes af Naalakkersuisut i henhold til bemyndigelsesbestemmelsen i den ny § 43, stk. 4.”

Forvaltningen fastholder, at Naalakkersuisut ikke i en bemyndigelse i medfør af en Inatsisartutlov om støtte til børn kan fravige reglerne i sagsbehandlingsloven.

Svar: Taget til efterretning, men har ikke medført konsekvensrettelser i lov eller bemærkninger.

Kommunen skrev videre: ”I sidste afsnit af bemærkningerne til stk. 3 er det anført, at det skal begrundes i sagen, hvis en samtale ikke har fundet sted. Såfremt der er tale om en udvidelse af den almindelige notatpligt, bør kravet indskrives i selve lovteksten.”

Departementet har hertil anført: ”Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes at følge modsætningsvis af forventningen i lovteksten om at samtale med barnet forventes at have fundet sted. Lovforslaget er endvidere blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.”

Der kan ikke i lovbemærkningerne gøres fravigelse af almindelige forvaltningsretlige regler om notatpligt.

Svar: Ikke indarbejdet.

§ 24, nu § 47:

Det bør overvejes af forståelsesmæssige hensyn at sammenskrive stk. 1 og stk. 2. Der kunne for eksempel stå: ”Kommunalbestyrelsen skal revidere handleplanen mindst 1 gang årligt og så ofte, der indtræffer ændringer i barnets forhold, der er relevante for handleplanen.”

Svar: Ikke indarbejdet

Nye regler om forældreansvar og børneansvar, §§ 24 og 25:

Det forekommer umiddelbart uklart, om der er knyttet konsekvenser til, at forældrene eller et barn ikke møder op til en samtale, som pågældende er indkaldt til. Borgerne bestemmer som

udgangspunkt kommunikationsformen med kommunen, og hvis en borger f. eks. ønsker at kommunikere pr. brev eller e-mail, vil det kræve klar lovhjemmel at afskære denne mulighed. § 24, stk. 1, forekommer problematisk i henseende til, at det forekommer uklart, hvorledes en kommune, inden en samtale eller anden kommunikation med forældrene har fundet sted, skal kunne konstatere, at forældremyndighedsindehaveren ikke lever op til sit forældreansvar. Stk. 2, nr. 4, kan være problematisk, idet det vil være kommunens bevisbyrde, at manglende samarbejde med kommunen kan kvalificeres som uansvarlig forældreadfærd og ikke kan henføres til andre forhold. Borgere, som ikke ønsker at involvere kommunen i deres privatliv har ikke pligt til at medvirke i sagsbehandlingen, såfremt de mener, at de lever op til deres ansvar. Der bør derfor foreligge dokumenterede problemer for barnet, som forældrene har ansvaret for bliver løst, forinden krav om forældremedvirken i sagsbehandlingen kan realiseres. § 24, stk. 3, og § 25, stk. 3, forekommer uhensigtsmæssige, hvis der ikke er knyttet lovgivningsmæssige sanktioner til at undlade at efterkomme pålæg.

Svar: Bestemmelserne §§ 24 og 25 skal ses i sammenhæng med, at rettigheder for børn og deres forældre er indarbejdet i lovens bestemmelser. Rettighedens modsvar er ansvar, som børn også har under hensyn til deres alder og modenhed. Et barns ansvar vil med afsæt i § 25 kunne blive italesat overfor barnet. Ligesom en forælders ansvar kan blive italesat i § 24.

Kan eller vil barnet eller forældrene ikke imødekomme deres ansvar, vil barnets situation og de konkrete problemer, der førte til en forældresamtale jf. § 24 eller en børnesamtale jf. § 25, blive håndteret ved udarbejdelse af en handleplan, jf. § 46, hvori der skal tages stilling til, hvordan man bedst muligt støtter barnet.

§ 27, nu § 42:

Det anbefales fortsat, at bestemmelsen gøres mere tydelig, så det klart fremgår, at kommunen kan tilbyde efterværn, som efter en konkret vurdering kan strækkes til og med det fyldte 23. år.

Svar: Bestemmelsen vurderes at være klar og tydelig i sin nuværende udformning.

§ 28, nu § 21 og § 44:

Familierådslagning:

Kommunen anførte i sit første høringssvar: ”Af bemærkningerne fremgår, at familierådslagning kan anvendes som led i en afklaring af, om anbringelse skal ske. Dette forekommer uheldigt i og med at familierådslagning fremstår som et hjælpetilbud. Det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, hvis et hjælpetilbud benyttes som led i oplysningen af en sag om tvangsindgreb med mindre modtageren af tilbuddet er fuldt informeret om dette formål.”

Departementet har anført: ”Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes netop at være en af styrkerne med familierådslagning, at der sammen kan findes en fælles og mere påskønnet løsning samtidig med at der skabes opmærksomhed i familien og styrkes en dialog herom.”

Forvaltningen finder ikke, at departementets svar forholder sig til kommunens bekymring, idet det er et grundlæggende retsprincip, at en borger ikke kan pålægges at medvirke til forbedelsen af en afgørelse, som er bebyrdende for borgeren.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes fortsat at være en af styrkerne med familierådslagning, at der sammen kan findes en fælles og mere påskønnet løsning samtidig med, at der skabes opmærksomhed i familien og styrkes en dialog herom. Familierådslagning kan føre til en fælles beslutning om, at det bedste for barnet vil være en foranstaltning efter § 27. Familierådslagning vurderes ikke at være aktuelt i en foranstaltningssituation efter § 28, hvor barnet anbringes udenfor hjemmet uden forældremyndighedsindehaverens samtykke.

Anden hjælp:

Administrationen finder det fortsat ikke helt klart, hvorledes muligheden for at yde økonomisk støtte til huslejebetaling, skal administreres i forhold til reglerne om boligsikring og offentlig hjælp.

Det bemærkes yderligere, at det forekommer uklart, om bestemmelsen også kan anvendes til at betale en børnefamilies terminsydelser til egen bolig for at forhindre tvangsauktion.

Det fremstår fortsat uklart, hvorledes stk. 6 om tilladelse til andre hjælpeformer skal administreres i forhold til stk. 4, nr. 4, som jo netop åbner for andre hjælpeformer uden forudgående godkendelse.

Svar: Bemærkningerne til stk.6 angiver, at kommunalbestyrelsen kan prøve andre typer af støtteforanstaltninger end de i stk. 4 oplyste. Bestemmelsen åbner således mulighed for, at der kan ske en lokal løsning og afprøvning af andre typer støtteforanstaltninger, som kan være konkret designet til brug for en konkret problemstilling.

§ 29, nu § 44:

Departementet har ikke ønsket at indarbejde kommunens ønske om nærmere oplysninger om, hvorledes børnebisidderkurser tilbydes.

Administrationen bemærker nu, at såfremt sådanne kurser eksempelvis kun tilbydes uden for Grønland, vil udgiften til uddannelse af egnede børnebisiddere kunne blive særdeles byrdefuldt for kommunerne, hvis kommunerne skal afholde udgiften. Kommunerne bør i givet fald være forberedt herpå, og kunne kræve kompensation via bloktilskud eller andre særlige finanslovsbevillinger.

Svar: Taget til efterretning og tilføjet i de almindelige bemærkninger.

Kommunen har endvidere i sit høringssvar henvist til, at bemærkningerne til bestemmelsen anfører, at kommunerne som udgangspunkt bør tillade, at barnet kan medtage sin bisidder eller en anden tryghedsperson. Såfremt der herved er tiltænkt en fravigelse af de begrænsninger i adgangen til partsrepræsentation som følger af sagsbehandlingslovens § 8, stk. 2, bør dette optages i selve lovteksten.

Departementet har svaret: ”Svar: Ikke indarbejdet. Det er ikke tænkt således, men er en overvejelse kommunen kan gøre.”

Administrationen forstår ikke departementets svar, idet en forvaltningsmyndighed ikke diskretionært kan indskrænke de minimumsrettigheder, som følger af sagsbehandlingsloven.

Svar: Ikke indarbejdet. Det er ikke tænkt som en fravigelse af sagsbehandlingslovens § 8 stk.2.

Kommunen anførte dernæst i høringssvaret: ”I bemærkningerne til stk. 3 anføres det, at allerede anbragte børn skal have tilknyttet en børnebisidder umiddelbart efter lovens ikrafttræden. Dette bør optages som en overgangsregel i § 63.”

Departementet har svaret: ”Svar: Ikke indarbejdet. Såfremt lovforslaget vedtages, vil børn kunne støtte ret på det, og de specielle bemærkninger herom, som nu er i § 44, stk. 3, skal blot forstås som en påmindelse herom som de offentlige myndigheder bør håndtere proaktivt umiddelbart efter lovens ikrafttrædelse.”

Forvaltningen forstår departementets svar, men der er dog følgende forhold, som er problematiske:

Hvis Naalakkersuisut fastsætter sådanne uddannelseskrav eller andre kvalifikationskrav til børnebisiddere, som ikke i nødvendigt omfang er til stede på tidspunktet for lovens ikrafttræden, vil det ikke kunne bebrejdes kommunen, at en børnebisidder ikke kan udpeges i tilknytning til lovens ikrafttræden. Dernæst er børnebisidderbegrebet først indført med virkning fra lovens ikrafttræden, og selvom kommunen ifølge departementets svar proaktivt skal håndtere pligten til at sørge for børnebisiddere ”umiddelbart” efter lovens ikrafttræden, forekommer dette ikke rimeligt, da kommunerne naturligvis bør have rimelig tid til at indrette sig på de nye regler.

Svar: Ikke indarbejdet. Såfremt lovforslaget vedtages, vil børn kunne støtte ret på det, og de specielle bemærkninger herom, som nu er i § 44, stk. 3, skal blot forstås som en påmindelse herom, som de offentlige myndigheder bør håndtere proaktivt umiddelbart efter lovens ikrafttrædelse.

Kommunen anførte videre i sit høringssvar: ”I bemærkningerne til stk. 4 er anført nogle betragtninger om vandelskrav til børnebisiddere som bør kontrolleres af kommunerne. Dette er misvisende, hvis det er hensigten at optage sådanne regler i en bekendtgørelse, idet denne undersøgelsespligt således følger direkte af bekendtgørelsen.”

Departementet har uden nærmere begrundelse afvist kommunens ønske.

Forvaltningen fastholder kommunens tidligere bemærkning, og tilføjer, at vandelskravene til børnebisiddere ikke kan beskrives i lovbemærkningerne samtidig med, at fastlæggelsen af de indholdsmæssige vandelskrav derogeres til Naalakkersuisut.

Svar: Høringssvaret har medført tilføjjelsen af et nyt stykke i bestemmelsen.

Kommunen havde endelig følgende kommentar til bestemmelsens bemærkninger: ”Herudover anføres det, at en børnebisidder bør være underlagt tavshedspligt. Reglerne om tavshedspligt følger af sagsbehandlingsloven og kriminalloven og behøver derfor ingen særskilt regulering i en social særlov.”

Departementet svarede: ”Svar: Ikke indarbejdet. Det ses i praksis at være nødvendigt at de specielle bemærkninger påminder kommunalforvaltningen herom. Særligt fordi børnebisidderen ikke kan forventes at være offentlig ansat og fagligt vidende om sagsbehandlingslovens bestemmelser om tavshedspligt mv. Derfor skal personen være selvstændigt oplyst og pålagt en tavshedspligt.”

Departementet misforstår tilsyneladende kommunens bemærkning. Tavshedspligtens omfang følger umiddelbart af sagsbehandlingslovens § 27, stk. 1, for forvaltningens ansatte mv. I forhold til personer uden for forvaltningen, skal tavshed pålægges efter lovens § 27, stk. 3. Det er sagt med andre ord væsentligt at det afklares, om børnebisiddere kan henregnes til forvaltningens personale for at kunne afgøre, om de umiddelbart er omfattet af den forvaltningsretlige tavshedspligt eller dette skal pålægges særskilt.

Svar: Taget til efterretning

§ 33, nu § 51:

Kommunen anførte i sit høringssvar, at det var uklart, hvad der mentes med at "anerkende" foreninger, idet bestemmelsen efter sit indhold er en hjemmel til delegation til private.

Departementet har svaret: ”Svar: Det er med lovforslaget tænkt at det naturligvis er kommunerne som selv bestemmer hvilke foreninger og organisationer de eventuelt ønsker at samarbejde med. Det må forventes at en anerkendt forening, vil have lettere ved at tiltrække private midler til deres virke, end en ikke-ankendt forening. Bestemmelsen giver mulighed for at Naalakkersuisut kan anerkende foreninger, hvilket i praksis vil gøre foreningerne mere synlige og formentligt gøre det lettere for dem at tiltrække opmærksomhed og midler til deres virke med de offentlige myndigheder.”

Kommunen støtter ideen om OPP-samarbejde også på børn- og ungeområdet, men der må stilles krav om et særligt klart lovgrundlag for at kunne overlade sociale myndighedsopgaver til private.

Administrationen anbefaler således, at loven klart beskriver, hvilke opgaver der kan udføres i samarbejde med private og hovedprincipperne for en sådan delegation, f. eks. krav om tavshedspligt, finansiering og om sagsbehandlingsloven mv. skal gælde for de private samarbejdspartnere. Det må eksempelvis have formodningen mod sig, at private institutioner kan anvende tvang som led i arbejdet.

Svar: Naalakkersuisut har med bestemmelsen mulighed for at tilpasse området til fremtidige behov for et eventuelt samarbejde. I lovgivningen er der begrænsninger i, hvilke opgaver private aktører kan løfte. Eksempelvis kan sikre afdelinger på døgninstitutioner alene oprettes og drives af Naalakkersuisut eller af en eller flere kommunalbestyrelser i forening jf. § 33, stk.3.

§ 34, nu § 26:

Socialforvaltningen anbefaler fortsat, at det direkte kommer til at stå i lovteksten, at støtte efter bestemmelsen kan ydes uden de kommende forældres samtykke.

Svar: Ikke indarbejdet.

§ 37, nye §§ 28 og 29:

Det fremgår alene af bemærkningerne til § 28, at der også ved akutanbringelser skal foretages høring af barnet. Selvom loven har til formål at varetage barnets tarv, er forældrene i sagsbehandlingsloven sikret partsrettigheder, som skal overholdes. Det indebærer, at partshøring af forældrene kun kan undlades, hvis sagsbehandlingslovens betingelser for at undlade partshøring er opfyldt.

Svar: Taget til efterretning, men har ikke medført konsekvensrettelser i lov eller bemærkninger.

§ 40, nu § 30:

Vedrørende muligheden for anbringelse i egen bolig anførte kommunen i sit første høringsvar: "Såfremt det forudsættes, at et barn eller en ung som et hjælpetilbud eller som led i en tvangsanbringelse kan tildeles egen bolig bør evt. offentlig medfinansiering som minimum beskrives i lovteksten og om nødvendigt uddybes i lovbemærkningerne."

Departementet svarede: "Svar: Ikke indarbejdet. I givet fald et sådant tilbud om bolig skulle ydes af kommunalbestyrelsen, vil det først og fremmest bero på kommunale forskrifter og kriterier herfor, medmindre Naalakkersuisut har fastsat nærmere regler i henhold til bemyndigelsen i ny § 30, stk. 5."

Dette fastholdes, idet Naalakkersuisut ikke i en generel bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler, kan fastsætte sådanne regler, som vil påføre kommunerne udgifter, som ikke er klart forudsat i loven.

Svar: Ikke taget til efterretning, da udgifter til anbringelse i forvejen er indeholdt i det kommunale bloktilskud.

§ 41, nu § 31:

Administrationen finder det fortsat tvivlsomt, om det vil være i overensstemmelse med FN's børnekonvention, såfremt Naalakkersuisut afslår anbringelse uden for Grønland, selvom barnets behov ikke kan opfyldes i Grønland.

Svar: Ikke indarbejdet. Der er tre betingelser for anbringelse udenfor Grønland. Henholdsvis at barnets behov ikke kan imødekommes i Grønland, at alle anbringelsesmuligheder i Grønland er udtømt, samt at Naalakkersuisut skal godkende den konkrete anbringelse uden for Grønland. I denne situation opfylder Grønland FN's børnekonvention.

§ 43, nu § 33:

Administrationen efterlyser stadig en præcisering af, hvilke betalingsbestemmelser der henvises til i stk. 5.

Svar: Høringssvaret har medført en konsekvensændring i § 33, stk. 5.

§ 44, nu § 34:

Det forekommer fortsat uklart, hvilke forhold, som skal foreligge dokumenteret forud for en godkendelse, og hvilke forhold, som skal afklares i en driftsaftale. Sondringen er væsentlig, idet en godkendelse kan tilbagekaldes på forvaltningsretligt grundlag, mens en aftale er en gensidig viljeserklæring, som kan opsiges af aftaleparterne.

Svar: Ikke indarbejdet. Der udarbejdes bekendtgørelse om forholdet

§ 50, nu § 41:

Der efterlyses fortsat en afklaring af, hvad der vil være retsvirkningen af, at sekretariatet for Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg ikke indbringer sagen for udvalget, og der er uenighed mellem kommunen og anbringelsesstedet?

Svar: Det er sekretariatet, der tager stilling til, hvorvidt en sag kan indbringes for udvalget med baggrund i de bestemmelser, der er beskrevet. Der er ikke knyttet en klagemulighed til anden administrativ myndighed. Sagen kan påklages til Ombudsmanden eller indbringes for domstolene.

§ 51, nu § 50:

Forvaltningen finder fortsat, at lovtæksten bør strammes op, så det fremgår tydeligt, at samtykke alene skal indhentes i tilfælde, hvor kommunen påtænker at træffe bebyrdende afgørelser, og således, at samtykkekravet ikke angår servicetilbud.

Svar: Ikke indarbejdet.

§ 53, nu § 52:

Kommunen skrev i sit første høringssvar: ”Dette udvalgs forvaltningsretlige status bør afklares, herunder om det *er* en selvstændig myndighed eller en del af en anden myndighed, og hvorledes samspillet mellem udvalget, dets sekretariat og departementet og de nye konstruktioner i §§ 10 og 12 skal være, herunder i hvilket omfang der må forudsættes funktionel eller personel uafhængighed af disse.”

Departementet svarede: ”Svar: Ikke indarbejdet. Udvalget har eksisteret længe og er hjemlet i dag i den nugældende forordning om hjælp til børn og unge. Eksistensen fortsætter med lovforslaget, og procedurer strammes op, ligesom sekretariatet kan visitere sagerne.”

Selve det forhold, at udvalget måtte have eksisteret i længere tid, ikke bør være en hindring for, at der med den aktuelle lovrevision sker en afhjælpning af de forvaltningsretlige tvivls- spørgsmål, som den gældende lov kan give anledning til.

Svar: Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg er et ekspertpanel, der hører under Naalak- kersuisut, som kan komme med udtalelse i sager om tvangsanbringelse, hvor kommunen og anbringelsesstedet er uenige om hjemgivelse.

§ 55, nu § 54:

Idet der henvises til forslaget om at lovens titel udvides, vil dette indebære, at der ikke længe- re vil være behov for både at have et stk. 1 og et stk. 2.

Administrationen gentager nedenstående bemærkning, som ikke er indarbejdet:

”I forhold til stk. 4 efterlyser kommunen en redegørelse for, hvilke driftsudgifter, som indgår i den drift, som skal finansieres via kommunal takstbetaling. En sådan afklaring må være en forudsætning for, at der kan ske en afgrænsning af, hvilke udgifter, som skal indgå i selve takstbetalingen jf. § 56, stk. 4. Alternativt er § 55, stk. 4 overflødig i forhold til § 56, stk. 4.”

Svar: Ikke indarbejdet.

§ 56, nu § 55:

Kommunen anførte, at en mulighed for at gribe ind i økonomiske ydelser til beboerne, skal have hjemmel i selve lovteksten.

Forvaltningen finder ikke, at det er tilstrækkeligt med den nugældende formulering af § 55, stk. 6. Det bør således fremgå direkte af lovteksten, at der som en sanktion kan ske tilbage- holdelse af lomme- eller tøjpenge.

Svar: Ikke taget til efterretning, idet det anses for indeholdt i bestemmelsens ordlyd.

§ 59, nu § 58:

Det anbefales fortsat, at det som minimum nævnes i bemærkningerne, at forvaltningsrettens grundprincipper om klageadgang ikke er tænkt fraveget.

Svar: Ikke taget til efterretning.